

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การทำงานของผู้สื่อข่าวในแต่ละวันเริ่มต้นจากการรับกำหนดการทำข่าวในแต่ละวัน จากหัวหน้าข่าว หรือ บรรณาธิการข่าว เพื่อออกไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยนักข่าวสายเศรษฐกิจ จะต้องไปทำข่าวในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจ เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำเนียบรัฐบาล ธนาคารพาณิชย์ บริษัทห้างร้านต่าง ๆ เป็นต้น โดยอาจจะเป็นการสัมภาษณ์ สอบถาม หรือร่วมงานแถลงข่าว เป็นต้น เพื่อไปหาข่าวมาเผยแพร่ให้กับประชาชนให้รับชม โดยในการทำงานของผู้สื่อข่าวแต่ละช่องทางการสื่อสารจะแตกต่างกัน โดยผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ จะต้องทำงานร่วมกับทีมข่าว ประกอบด้วย ผู้สื่อข่าว ช่างภาพ และผู้ช่วยช่างภาพ เพื่อบันทึกทั้งภาพและเสียงเพื่อนำไปใช้ในการออกอากาศ ขณะที่ผู้สื่อข่าววิทยุ จะทำงานเพียงลำพังแต่จะต้องมีการบันทึกเสียงแหล่งข่าวไว้ เพื่อนำไปประกอบการการเขียนข่าว ส่วนผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์นั้นส่วนใหญ่จะประจำอยู่สถานที่ใดสถานที่หนึ่งเพื่อทำข่าวแบบเจาะลึกรายละเอียดมากกว่า จึงจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับแหล่งข่าว เพื่อที่จะได้มีข้อมูลในการเขียนข่าว

และภายหลังจากที่ได้ข้อมูลด้านข่าวมาแล้วข่าวโทรทัศน์ก็จะต้องนำกลับมาที่สถานี เพื่อทำกระบวนการตัดต่อ ภาพ เสียง เพื่อการออกอากาศ ขณะที่ผู้สื่อข่าวจะต้องเขียนข่าวให้หัวหน้าข่าว ทำการตรวจแก้ไขเพื่อความถูกต้อง และป้องกันมิให้ภาษาที่ออกไปเป็นภาษาที่ไม่เหมาะสมต่อการเผยแพร่ การทำงานข่าวจะต้องแข่งขันกับเวลา เพื่อให้ข่าวมาด้วยความรวดเร็ว สดใหม่ รวมถึงจะต้องแข่งขันกับสำนักข่าวคู่แข่งด้วย เพราะในปัจจุบันการบริโภคข่าวสารจะต้องรวดเร็ว ชับไว และถูกต้อง และภายหลังจากที่ข่าวได้ออกอากาศแล้ว จะต้องมีการติดตามผลเปรียบเทียบกับสถานีโทรทัศน์ช่องอื่น เพื่อดูว่าขาดตกบกพร่องประเด็นไหน หรือมีความผิดพลาดประการใด เพื่อนำมาแก้ไขในการเสนอข่าวในครั้งต่อไปให้ถูกต้อง ส่วนวิทยุก็ต้องเขียนข่าวแล้วบันทึกเสียงของตนไว้ เพื่อนำไปออกอากาศ ขณะที่หนังสือพิมพ์สามารถพิมพ์ส่งไปยังสำนักพิมพ์ โดยไม่จำเป็นต้องเข้าบริษัทก็ได้

ทั้งนี้ จะเห็นว่าการทำงานของผู้สื่อข่าวแตกต่างจากการทำงานในวิชาชีพอื่น โดยมีปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าว ดังนี้

1. สภาพการทำงานที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีความไม่แน่นอนสูง ซึ่งอาจเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งที่ผู้สื่อข่าวทราบล่วงหน้า หรือไม่ทราบล่วงหน้า จะต้องสืบหาสถานที่นั้นเอง เช่น การเปลี่ยนแปลงสถานที่ ได้แก่ การเปลี่ยนสถานที่ประชุม เนื่องจากอาจเป็นการประชุมลับ ไม่อยากให้ผู้สื่อข่าวทราบ เปลี่ยนแปลงสถานที่แถลงข่าวเพราะสถานที่นั้นอาจไม่ว่าง มีเหตุฉุกเฉิน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงด้านเวลา เช่น การทำงานไม่เป็นเวลา ไม่มีวันหยุดที่แน่นอน

2. ความยืดหยุ่นในการทำงานของผู้สื่อข่าว ถือว่าเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่มีความยืดหยุ่นสูง เพราะต้องพบเจอกับผู้คนทั่วไป มีความหลากหลายทั้งในแง่ของฐานะ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่งหน้าที่การงาน สถานที่ในการทำงาน ซึ่งในแต่ละวันจะต้องไปทำข่าวในสถานที่แตกต่างกัน ตั้งแต่โรงแรมระดับ 5 ดาว สถานที่ราชการ ตลอดจนต้องเจอกับที่เห็นความคาดหมายและเหตุการณ์ที่ไม่เป็นปกติ เช่น เหตุการณ์ไฟไหม้ เหตุวาระระเบิด การชุมนุม เป็นต้น บางครั้งต้องเดินทางไปสถานที่ทุรกันดาร หรือมีโอกาสในการเดินทางไปต่างประเทศ และสถานที่ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าไปยาก

3. ความพร้อมในการทำงานของผู้สื่อข่าวจะต้องมีความรวดเร็ว แข่งขันกับเวลา ซึ่งบางเหตุการณ์จะเกิดขึ้นเร็วมาก ดังนั้นผู้สื่อข่าวจะต้องมีการเตรียมพร้อม ตั้งตัวตลอดเวลา รวมถึงจะต้องรู้เท่าทันกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น มีการหาข้อมูลพื้นฐาน เบื้องหลัง เพื่อเตรียมเป็นฐานความรู้ที่จะนำมาใช้ในการประกอบข่าว เช่น การรอบรู้ถึงความเป็นไปของเบื้องหลังข่าวที่เกิดขึ้น

4. ความเสี่ยงในการทำงานที่อาจเกิดขึ้น

- ความเสี่ยงจากการเดินทางไปทำข่าว เนื่องจากการทำงานของผู้สื่อข่าวนั้นจะต้องแข่งกับเวลา และจะต้องเดินทางไปทำข่าวแต่ละสถานที่อย่างสม่ำเสมอ การเดินทางจึงต้องใช้ความเร็วสูงซึ่งทำให้การเดินทางแต่ละครั้งอาจเกิดอุบัติเหตุที่ไม่คาดคิดได้

- ความเสี่ยงจากการเข้าไปทำข่าวในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อความปลอดภัยของชีวิต สถานที่อันตราย เช่น สถานที่ที่เกิดไฟไหม้ ข่าวผู้ชุมนุมที่ใช้ความรุนแรง พื้นที่ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

- ความเสี่ยงจากการถูกลอบทำร้าย ซึ่งอาจเกิดจากการนำเสนอข่าวที่ขัดผลประโยชน์ของผู้มีอิทธิพล ซึ่งความเสี่ยงดังกล่าวอาจทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของตนได้

- ความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้อง ซึ่งอาจเกิดจากการเขียนข่าว หรือนำเสนอ ผิดพลาด ถึงขั้นโดนฟ้องร้อง และ อาจถึงขั้นร้ายแรง ถึงขั้นโดนไล่ออกได้ และอาจถูกดำเนินคดีทางกฎหมาย ในข้อหาหมิ่นประมาทได้

- ความเสี่ยงจากการปิดกิจการของบริษัท อาจเกิดจากผลกระทบจากการเมือง หรือจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ทำให้พนักงานต้องออกจากบริษัท

- ความเสี่ยงที่อาจถูกต่อว่าจากสังคม และเสี่ยงที่อาจผิดต่อศีลธรรม จรรยาบรรณ เช่น การนำเสนอข่าวที่มีผลต่อจิตใจ หรือข่าวที่มีความรุนแรง ซึ่งอาจทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบตามข่าวที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจทำให้ถูกต่อว่าจากสังคมในการนำเสนอ

5. ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานของผู้สื่อข่าว คือ การขาดการสื่อสารที่ดีระหว่างหัวหน้าข่าว กับนักข่าว เช่น การสื่อสารเรื่องหัวข้อข่าว ประเด็นข่าวที่อาจเข้าใจไม่ตรงกัน ทำให้งานที่ออกมาผิดพลาด หรือขาดประสิทธิภาพ การติดต่อสื่อสาร ระหว่างนักข่าวกับช่างภาพ เป็นต้น อาจทำให้ได้ภาพหรือเสียงไม่ตรงกับที่ต้องการ ซึ่งทำให้พลาดประเด็นที่สำคัญไปได้ ปัญหาด้านการเดินทาง จากการจราจรที่ติดขัด และการไปผิดสถานที่ ทำให้ไปทำข่าวไม่ทัน หัวหน้าไม่พอใจได้ รวมถึงนโยบายขององค์กร และผู้บริหารที่คำนึงถึงแต่เนื้อหาข่าวเท่านั้น แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานหรือผู้สื่อข่าวเท่าที่ควร

6. ลักษณะการปรับเปลี่ยนงานของผู้สื่อข่าว ซึ่งหากผู้สื่อข่าวรู้สึกถึงความไม่มั่นคงในการทำงานแล้วก็จะมีการปรับเปลี่ยนงานบ่อย โดยเฉพาะผู้สื่อข่าวที่มีอายุงานเฉลี่ย 1 – 3 ปี เนื่องในช่วงระยะเวลานี้เป็นระยะเวลาที่ผู้สื่อข่าวเข้ามาทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการที่อยากจะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ แต่เมื่ออยู่ไปสักระยะเวลาหนึ่งจะเริ่มคำนึงถึงความมั่นคงในการทำงานแล้ว เพราะองค์กรเดิมที่รับนักข่าวใหม่ จะให้รายได้ต่ำ ไม่มีสวัสดิการ จึงทำให้มีการปรับเปลี่ยนงานไปยังองค์กรอื่นที่มีความมั่นคงมากกว่า ทั้งในด้านนโยบายในการบริหารงาน รายได้มีสวัสดิการ หรือแม้กระทั่งมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แต่ส่วนใหญ่องค์กรที่มีความมั่นคงสูง ก็จะไม่ค่อยมีการรับผู้สื่อข่าวเพิ่มเพราะยังมีผู้สื่อข่าวเดิมทำงานอยู่ จึงทำให้การย้ายงานไปยังองค์กรที่มีความมั่นคงมากกว่าเป็นไปได้ด้วยความลำบาก

7. ความมั่นคงที่ผู้สื่อข่าวต้องการ คือ การมีงานที่ดีทำ องค์กรมีนโยบายที่ดีเอื้อต่อการทำงาน มีหัวหน้างานที่ดี เข้าใจลูกน้อง มีเงินเดือนที่เพียงพอต่อความต้องการใช้ มีสวัสดิการที่ดี นอกเหนือจากเงินเดือนที่ได้รับ มีค่าล่วงเวลา หรือโอที ค่าเบี่ยงเลี้ยงสำหรับออกไปปฏิบัติงานในต่างจังหวัด ค่ารักษาพยาบาล ประกันชีวิต กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รวมถึงต้องการให้มีหน่วยงานหรือสมาคมที่เกี่ยวข้องเข้ามาจัดสวัสดิการรองรับ ซึ่งในปัจจุบันมีสมาคมผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจที่จัด

สวัสดิการให้กับผู้สื่อข่าว เช่น ค่าคลอดบุตร ทุนการศึกษาสำหรับบุตร ค่าเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกขององค์กรที่มีผลต่อความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าว โดยปัจจัยภายในที่มีผลกระทบ คือ

1. นโยบายการปรับองค์กร ที่ผู้สื่อข่าวสังกัดอยู่ ที่มีนโยบายที่อาจสร้างความรู้สึกล้มเหลวได้ เช่น การที่เครือเนชั่น กรุ๊ป มีนโยบายใหม่ คือ การให้ผู้สื่อข่าวสามารถทำงานอยู่ที่ใดก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องเข้าบริษัท ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่มั่นคง เพราะไม่มีองค์กรให้เป็นที่ยึดเหนี่ยวจากเดิมยังมีบริษัทเป็นที่ยึดเหนี่ยว หรือเข้ามาพบปะผู้บริหาร หัวหน้างาน แต่ต่อไปไม่จำเป็นต้องมีเพื่อเป็นการลดภาระด้านต้นทุนของนายจ้าง ซึ่งอาจทำให้มีบุคคลอื่นปฏิบัติงานแทนได้ นอกจากนี้ยังมีผู้สื่อข่าวอีกจำนวนมากที่ทำงานโดยไม่มีสังกัด หรือทำงานไม่เต็มเวลา ไม่มีระยะเวลาการจ้างงานที่แน่นอน นับรายได้จากจำนวนข่าวที่เขียน ไม่มีสวัสดิการ ไม่มีค่าล่วงเวลาหรือโอที หรือที่เรียกกันว่า ฟรีแลนซ์ ซึ่งอาจทำให้ผู้สื่อข่าวรู้สึกถึงความไม่มั่นคงว่าวันใดตนเองจะไม่มีการทำทั้งจากองค์กรต่าง ๆ เลิกจ้าง เป็นต้น

2. สัมพันธภาพระหว่างผู้สื่อข่าวและผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าข่าว หรือแม้กระทั่งการติดต่อสื่อสารที่ไม่มีประสิทธิภาพก็มีอิทธิพลต่อความมั่นคงในการทำงาน เนื่องจากเมื่อผู้สื่อข่าวมีสัมพันธภาพที่ไม่ดีทั้งต่อเพื่อนร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชาแล้ว ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกล้มเหลว ไม่อยากทำงาน ทำให้งานที่ออกไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรและอาจถึงขั้นออกจางานหรือเปลี่ยนงานใหม่ได้ แต่ถ้าความสัมพันธ์ในองค์กรเป็นไปด้วยดีแล้ว ย่อมทำให้ผู้สื่อข่าวอยากและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานด้วยความสามารถที่มีอยู่อย่างแท้จริง ทำให้งานที่ออกมามีคุณภาพ และตัวผู้สื่อข่าวก็จะรักและผูกพันกับองค์กรและต้องการทำให้องค์กรขยายตัวและแข่งขันกับคู่แข่งได้

ส่วนปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าว คือ

1. ภาวะเศรษฐกิจ เนื่องจากมีผลต่อรายได้ของผู้สื่อข่าว และองค์กรสื่อสารมวลชนส่วนใหญ่จะมาจากกำไรที่โฆษณา ซึ่ง งบประมาณจากโฆษณาประชาสัมพันธ์ ถือเป็นรายได้หลักนอกเหนือไปจากรายได้จากการขายสื่อ รายได้เหล่านี้เป็นที่มาของรายได้ในส่วนของผลตอบแทนเป็นเงินเดือนให้กับผู้สื่อข่าว เมื่อองค์กรมีรายได้ลดน้อยลงผลกระทบก็จะเกิดขึ้นโดยตรงกับผู้สื่อข่าวในองค์กรนั้น โดยจะทำให้ผู้สื่อข่าวได้รับรายได้ประจำเดือนน้อยลง หรือถูกปรับลดสวัสดิการต่าง ๆ ที่เคยได้รับ เช่น ค่าทำงานล่วงเวลา หรือ โอที ค่าเดินทาง ค่าโทรศัพท์ ค่าเบี้ยเลี้ยงการเดินทางไปปฏิบัติงานในต่างประเทศและต่างจังหวัด เป็นต้น การลดรายได้ประจำเดือนและการปรับลดสวัสดิการนั้นทำให้องค์กรสามารถอยู่รอดต่อไปได้

ซึ่งหากเปรียบเทียบรายได้ของผู้สื่อข่าวกับงานที่ปฏิบัติ ระยะเวลาในการปฏิบัติและเมื่อเทียบกับอาชีพอื่น ๆ นั้นถือว่าเป็นรายได้ที่ต่ำ ไม่เหมาะสม เพราะการทำงานของผู้สื่อข่าวจะต้องเปลี่ยนแปลงสถานที่และเวลาตลอดเวลา ขณะที่ผู้ปฏิบัติงานในอาชีพอื่นจะมีสถานที่ทำงานที่แน่นอน สามารถกำหนดรายจ่ายในแต่ละวันได้ และการที่ผู้สื่อข่าวเห็นว่ารายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้ในชีวิตรประจำวัน ก็ทำให้ผู้สื่อข่าวมีการเปลี่ยนงานบ่อย เพราะต้องการหาองค์กรที่มีความมั่นคง รายได้สูงกว่า ซึ่งหากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวอย่างเช่นในปัจจุบัน การเมืองมีความไม่แน่นอน ก็เป็นไปได้ยากที่องค์กรที่มั่นคงจะรับพนักงานใหม่เพิ่ม แต่อย่างไรก็ตามยอมรับว่ายังมีบางองค์กรสื่อบางแห่งที่ยังมีความมั่นคง เนื่องจากการบริหารงานบางองค์กรอนุญาตหรือสามารถให้ผู้สื่อข่าวปฏิบัติงานอื่น ๆ ได้ เช่น การเขียนคอลัมน์เสริม หรือทำรายการโทรทัศน์ได้ ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีผลต่อความรู้สึกมั่นคงในด้านการเงินของผู้สื่อข่าวทั้งสิ้น

2. การขยายตัวของสื่อในยุคโลกาภิวัตน์ เพราะทำให้การต้องการข่าวสารเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจึงเกิดสื่อชนิดใหม่ขึ้นมาที่เรียกว่าข่าวออนไลน์ ทำให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ซึ่งอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความรู้สึกไม่มั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าว อย่างไรก็ตามการทำงานของผู้สื่อข่าวยังต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่างๆ มากมาย เช่น ความเสี่ยงจากการเดินทางไปทำข่าวเนื่องจากการทำงานของผู้สื่อข่าวนั้นจะต้องแข่งกับเวลา และจะต้องเดินทางไปทำข่าวแต่ละสถานที่อย่างสม่ำเสมอ การเดินทางจึงต้องใช้ความเร็วสูงซึ่งทำให้การเดินทางแต่ละครั้งอาจเกิดอุบัติเหตุที่ไม่คาดคิดได้

3. ถูกแทรกแซงทางการเมือง ซึ่งมีทั้งการแทรกแซงระดับองค์กรและระดับตัวบุคคล โดยการแทรกแซงในระดับองค์กร คือ ห้ามหรือสั่งให้องค์กรนั้น ๆ ออกข่าวตามที่ตนเองต้องการ ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามก็จะห้ามบริษัทต่าง ๆ ลงโฆษณาซึ่งก็จะทำให้ไม่มีรายได้เข้าองค์กร ขณะที่การแทรกแซงตัวบุคคล คือ การเข้าคุกคามตัวผู้สื่อข่าวเอง ทั้งการบังคับ คู่เชิญ แทะโลม เป็นต้น ทำให้ข่าวมีการบิดเบือน หรือถึงขั้นที่ผู้สื่อข่าวไม่กล้าที่จะทำข่าวนั้น ซึ่งอาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความมั่นคงในการทำงาน

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในแนวคิดของการสร้างความมั่นคงในการทำงาน เพื่อนำแนวทางมาเสนอต่อองค์กรด้านสื่อต่างๆ ในการเสริมสร้างความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าวให้ตอบสนองตามความต้องการที่แท้จริง ทั้งในด้านของเงิน และด้านงาน เช่น การจ้างงานจนเกษียณอายุ มีสวัสดิการที่ดี มีรายได้ที่เหมาะสม เพราะหากผู้สื่อข่าวมีความรู้สึกมั่นคงในการทำงานแล้ว การปฏิบัติงานก็จะไม่ปฏิบัติออกนอกจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้สื่อข่าว และเพื่อให้ข่าว

ที่ออกมามีคุณภาพสามารถเป็นกระบอกเสียงให้กับประชาชนในประเทศ รวมถึงเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยพัฒนาให้สังคมให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

มูลเหตุจูงใจในการศึกษา

จากปัญหาดังกล่าวทำให้มีการย้ายองค์กรของผู้สื่อข่าวเป็นจำนวนมาก จึงได้มีการจัดตั้งสมาคมผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และชี้แนะให้การประกอบวิชาชีพของผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจเป็นไปโดยถูกต้องตามหลักวิชาการและมีจรรยาบรรณ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก

2. เพื่อช่วยเหลือสมาชิกของสมาคม แก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องต่างๆ ในการประกอบวิชาชีพและให้ความช่วยเหลือสวัสดิการแก่สมาชิก

3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการประสานความร่วมมือกับรัฐบาลและองค์กรโดยชอบด้วยกฎหมายของเอกชนสำหรับการแลกเปลี่ยน และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการหรือข่าวสารด้านเศรษฐกิจ

4. เพื่อเป็นศูนย์กลางที่จะประสานความร่วมมือกับภาครัฐบาลในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวของสภาวะเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ

5. เพื่อระดมทุนจากองค์กรภายนอก เพื่อนำรายได้มาจัดเป็นบริการสวัสดิการให้กับสมาชิก รวมทั้งการจัดบริการเพื่อสังคมตามความเหมาะสม

โดยการให้ความช่วยเหลือสวัสดิการแก่สมาชิก และเพื่อเสริมสร้างสวัสดิการที่ขาดหายไป ให้กับผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจให้มีความรู้ที่มั่นคงเพิ่มมากขึ้น หรือเพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันต่อไป ดังนี้

- 1) สวัสดิการรักษายาบาล
- 2) เงินช่วยเหลือค่าใช้จ่ายคลอดบุตร
- 3) ทุนศึกษาภาษาต่างประเทศคนละ 5,000 บาทต่อปี
- 4) ทุนการศึกษานูตริ-ธิดา
- 5) เงินช่วยเหลือกรณีประสบอุบัติเหตุทุพพลภาพถึงแก่กรรม
- 6) เงินช่วยเหลือกรณีประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ

- 7) อบรม สัมมนาต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการและด้านอาชีพ
ซึ่งสมาชิกที่มีสิทธิได้รับสวัสดิการจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้
- 1) ไม่เป็นผู้ค้างชำระค่าบำรุงประจำปี
 - 2) เป็นสมาชิกของสมาคมไม่น้อยกว่า 1 ปี
 - 3) ไม่ขาดสมาชิกภาพตามระเบียบของสมาคม

เพื่อให้ระเบียบปฏิบัติและการจัดการงานระบบทะเบียนสมาชิกของสมาคมผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ มีโครงสร้างระบบการทำงานที่เป็นมาตรฐานทั้งทางด้านการพัฒนาองค์ความรู้ของสมาชิกและการพิจารณาสวัสดิการได้ตามระเบียบปัจจุบันที่มีอยู่ คือ จะต้องเป็นสมาชิก 1 ปีขึ้นไป จึงจะสามารถยื่นขอใช้สวัสดิการ เช่น ทุนการศึกษาบุตร ค่ารักษาพยาบาล ค่าเรียนภาษาอังกฤษ และสวัสดิการอื่น ๆ ซึ่งการจัดสวัสดิการดังกล่าวนับเป็นเพียงส่วนน้อยที่จะสร้างความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าวได้ แต่ความรู้สึกที่ผู้สื่อข่าวต้องการจะรับรู้ถึงความมั่นคงมากที่สุด คือ สวัสดิการที่ผู้สื่อข่าวจะได้รับจากองค์กรที่สังกัดอยู่ ทั้งในแง่ของความมั่นคงในงาน การเงินและทางด้านจิตใจ

การที่ผู้ศึกษาปฏิบัติงานด้านสื่อสารมวลชน จึงได้สังเกตเห็นปัญหาการปฏิบัติงาน การเปลี่ยนแปลง และการลาออกบ่อย โดยสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากตัวผู้สื่อข่าวที่เกิดความรู้สึกที่ไม่มั่นคงในการทำงานจึงทำให้ไม่อยากจะปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ทั้งในด้านงาน รายได้และจิตใจ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะเลือกสมาคมผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาว่าปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีผลต่อความรู้สึกไม่มั่นคงในการทำงานมากน้อยเพียงใด เนื่องจากมีสมาชิกเป็นผู้สื่อข่าวด้านเศรษฐกิจจากแขนงต่าง ๆ ทั้ง วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และสำนักข่าว และการทำงานของผู้สื่อข่าวก็มีความเสี่ยงสูงเมื่อเทียบกับผลตอบแทนที่ได้รับ โดยเป็นการเสี่ยงทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ความเสี่ยงจากการเดินทางไปทำข่าว ความเสี่ยงจากการเข้าไปทำข่าวในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อความปลอดภัยของชีวิต สถานที่อันตราย ความเสี่ยงจากการถูกลอบทำร้าย ความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้อง และ ความเสี่ยงจากการปิดกิจการของบริษัท เป็นต้น เพื่อให้เกิดความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าว ซึ่งถือเป็น 1 ใน 7 ด้านที่มนุษย์ต้องการ ตามโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP, 1994, pp. 22-38 อ้างถึงใน นฤมล นิราทร, 2549, น. 12-14) ได้แก่ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (Economic security) ความมั่นคงทางด้านอาหาร (Food security) ความมั่นคงทางด้านสุขภาพ (Health security) ความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental security) ความมั่นคงส่วนบุคคล (Personal security) ความมั่นคงของชุมชน (Communities security) ความมั่นคงทางการเมือง (Political

security) และเสริมสร้างความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าว จึงจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างความมั่นคงในการทำงาน เพราะเมื่อผู้สื่อข่าวรับรู้ถึงความมั่นคงในการทำงานแล้ว ก็ย่อมส่งผลดีต่อตัวผู้สื่อข่าว บริษัทต้นสังกัดของผู้สื่อข่าว รวมถึงสังคมและประชาชนทั่วไปด้วยเนื่องจากจะทำให้การเผยแพร่ข่าวสารเป็นได้ด้วยความถูกต้อง ตรงไปตรงมาตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น แต่หากผู้สื่อข่าวรู้สึกถึงความไม่มั่นคง อาจทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถทำงานอย่างไม่มีความสุข ซึ่งอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนงานหรือลาออก ทำให้การปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่องและขาดประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งอาจส่งผลเสียทั้งต่อองค์กรและประเทศชาติได้

ดังนั้นเพื่อให้ผู้สื่อข่าวปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เกิดความรู้สึกมั่นคงในการทำงาน องค์กรแต่ละแห่งจะต้องมีการกระตุ้นความรู้สึก หรือหาแรงจูงใจในการทำงานของผู้สื่อข่าว เช่น อาจให้ผลตอบแทน สวัสดิการที่น่าพอใจ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อการทำงาน มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้สื่อข่าว รวมถึงควรมีการเปิดโอกาสในการพัฒนาตัวผู้สื่อข่าวและงานด้วย ซึ่งปัจจัยดังกล่าวนับเป็นสิ่งที่ จะสร้างความรู้สึกมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าวได้ และเมื่อผู้สื่อข่าวเกิดความรู้สึกมั่นคงในการทำงานแล้ว ก็ย่อมส่งผลดีต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน และองค์กรต่อไป ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้ศึกษาสนใจอยากจะศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าว เพื่อให้ทราบว่าผู้สื่อข่าวมีความคิดเห็นอย่างไรต่อความรู้สึกมั่นคงในการทำงานของตนเอง และทราบถึงแนวทางการเสริมสร้างความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าว และต้องการสิ่งใดเพื่อเสริมสร้างความรู้สึกมั่นคงในการทำงานทั้งในด้านงาน การเงินและทางด้านจิตใจ เพื่อให้การทำงานของผู้สื่อข่าวมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวต่อความมั่นคงในการทำงานด้านงาน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวต่อความมั่นคงในการทำงานด้านเงิน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวต่อแนวทางการเสริมสร้างความมั่นคงในการทำงานทั้งในด้านงาน ด้านการเงิน

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง “แนวทางการเสริมสร้างความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าว” มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

- ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวต่อความมั่นคงในการทำงาน และศึกษาการเสริมสร้างความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าว และศึกษาแนวทางการสร้างความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าว

- ขอบเขตด้านประชากร

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะผู้สื่อข่าวสมาชิกของสมาคมผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ จากจำนวนทั้งหมด 600 คน (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, 2549, น. 160) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรสมาชิกสมาคมผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจได้เท่ากับ 120 คน

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ผู้สื่อข่าว หมายถึง ผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจที่เป็นสมาชิกสมาคมผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ

ความมั่นคงในการทำงาน หมายถึง สิ่งที่กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานอยากที่จะทำงาน เพราะมีความมั่นใจว่าตนเองมีหลักประกันในการทำงานที่แน่นอน มีรายได้ที่เหมาะสมเมื่อเทียบกับปริมาณงานที่ทำ และเพียงพอต่อการดำรงชีพ ได้รับการรักษาพยาบาลหากเกิดอุบัติเหตุ ในขณะที่ปฏิบัติงาน มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี ปลอดภัยจากความเสี่ยงในชีวิตและทรัพย์สิน มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ได้รับการพัฒนางาน ทำให้มีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน ได้รับการยอมรับจากสังคม

ความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวต่อความมั่นคงในการทำงานด้านงาน หมายถึง ทศนะของผู้สื่อข่าวที่มีต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพผู้สื่อข่าวในปัจจุบันว่ามีความรู้สึกเชื่อมั่นว่าจะได้รับความมั่นคงในการทำงานด้านงานโดยไม่กังวลกับอนาคต ทั้งการมีงานทำจนเกษียณอายุ การมีอิสระในการทำงาน การมีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี การได้รับการยอมรับ โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน

- การมีงานทำจนเกษียณอายุ หมายถึง ความคิดเห็นในเชิงบวกหรือลบต่อการทำงานจนครบวาระตามเกณฑ์สูงสุดที่หน่วยงานกำหนดอายุ 60 ปี หรือ ตามสัญญาจ้าง โดยที่ไม่ถูกไล่ออกจากการงานหากไม่มีเหตุผลสมควร

- การมีอิสระในการทำงาน คือ ความคิดเห็นในเชิงบวกหรือลบ ในอิสระจากการทำงาน การนำเสนอข่าวรวมถึงสามารถแสดงความคิดเห็น ได้อย่างอิสระตามกรอบจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้สื่อข่าว

- การมีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี หมายถึง ความคิดเห็นในเชิงบวกหรือลบจากความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการถูกคุกคามในขณะปฏิบัติงาน ทั้งการถูกละเมิดทั้งทางวาจาที่พูด ส่อเสียด ทะแกล้ม การขู่ทำร้ายร่างกาย ทรัพย์สิน หรือการที่ถูกกระทำการใด ๆ เพื่อให้เกิดความหวาดกลัว จนไม่สามารถปฏิบัติงานได้

- การยอมรับจากสังคม หมายถึง ความคิดเห็นในเชิงบวกหรือลบจากการได้รับความไว้วางใจ ยอมรับทั้งจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา รวมถึงประชาชนทั่วไป เมื่อผู้สื่อข่าวสามารถทำข่าวได้ดี เช่น การได้รับรางวัลด้านการทำข่าว

- โอกาสความก้าวหน้าในงาน คือ ความคิดเห็นในเชิงบวกหรือลบจากการพัฒนาทักษะการทำงานพัฒนางานไปสู่แนวทางที่ดีขึ้น เพราะวิชาชีพผู้สื่อข่าวจะต้องทันเหตุการณ์ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา เช่น การได้รับการฝึกอบรม ได้รับทุนการศึกษาภาษาอังกฤษ เพื่อให้ได้เลื่อนไปยังตำแหน่งที่สูงขึ้น เช่น รีไรต์เตอร์ หัวหน้าข่าว บรรณาธิการข่าว เป็นต้น

ความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวต่อความมั่นคงในการทำงานด้านเงิน หมายถึง ทัศนคติของผู้สื่อข่าวที่มีต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพผู้สื่อข่าวในปัจจุบันว่ามีความมั่นคงในการทำงานด้านเงิน ทั้งค่าตอบแทนและรายได้ สวัสดิการที่เหมาะสมเมื่อเทียบกับปริมาณงานที่ทำ และเพียงพอต่อการดำรงชีพ ได้รับการรักษาหากเกิดอุบัติเหตุในขณะปฏิบัติงาน และมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

- มีรายได้ ค่าตอบแทนที่เหมาะสม ประกอบด้วย เงินเดือน ค่าล่วงเวลาที่เหมาะสมเมื่อเทียบกับปริมาณงานและระยะเวลาที่ปฏิบัติ หากปฏิบัติงานเกินเวลาปกติ หรือปฏิบัติงานในต่างจังหวัด ต่างประเทศก็ควรได้รับเงินค่าทำงานนอกเวลา

- ได้รับค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมหากเกิดอุบัติเหตุ หมายถึง ความคิดเห็นในเชิงบวกหรือลบต่อการได้รับการรักษาเมื่อหากได้รับอุบัติเหตุ เจ็บป่วย หรือทุพพลภาพจากการปฏิบัติงาน นอกเหนือจากที่ได้รับจากประกันสังคม

- มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หมายถึง ความคิดเห็นในเชิงบวกหรือลบในการออมทรัพย์ในขณะที่ยังปฏิบัติเพื่อนำรายได้ที่ออมไว้ไปใช้ในยามที่เกษียณอายุ หรือเมื่อออกจากองค์กรแล้ว

ความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวต่อแนวทางการเสริมสร้างความมั่นคงในการทำงาน หมายถึง การที่ผู้สื่อข่าวคาดหวังว่าจะได้รับและเข้าถึงความมั่นคงทั้งในด้านงานและด้านเงินที่สมควรได้รับ

ในอนาคตทั้งตามที่กฎหมายกำหนดและนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด โดยองค์กรเป็นผู้จัดหาให้ตามความต้องการของผู้สื่อข่าว เพื่อให้ผู้สื่อข่าวสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวต่อความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าว
2. ทำให้ทราบถึงแนวทางการเสริมสร้างความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าว
3. เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างความมั่นคงในการทำงานของผู้สื่อข่าวต่อไป